

Περίληψη

Οι τελευταίες προβλέψεις του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) δείχνουν ότι η Κυπριακή Οικονομία θα παραμείνει σε ύφεση καθ' όλη τη διάρκεια του 2012 και, τουλάχιστο, για το πρώτο μισό του 2013.

- Για το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 2012 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) προβλέπεται να μειωθεί κατά -1,8% και -2,0% αντίστοιχα. Η μείωση του ΑΕΠ για ολόκληρο το 2012 προβλέπεται ότι θα είναι της τάξης του -1,9%.
- Οι προβλέψεις για το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2013 παραμένουν αρνητικές, -1,4% και -1,1% αντίστοιχα. Συνεπώς, για το πρώτο μισό του 2013 προβλέπεται περαιτέρω συρρίκνωση του ΑΕΠ της τάξης του -1,3%.

Επιπλέον, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) που συνοψίζει τις αντιλήψεις και προσδοκίες των επιχειρήσεων και καταναλωτών για την κατάσταση της οικονομίας, παραμένει αρκετά κάτω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης. Η περαιτέρω πτώση του ΔΟΣ κατά το τρίτο τρίμηνο του 2012 υποδηλώνει ότι η Κυπριακή Οικονομία έχει εισέλθει σε μια περίοδο παρατεταμένης ύφεσης.

Λόγω των συνθηκών ύφεσης στο εσωτερικό, της υποτονικής οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και της σχετικής σταθερότητας των τιμών διεθνώς, ο πληθωρισμός στην Κύπρο προβλέπεται να φτάσει το 2,8% το 2012 και το 2,4% το πρώτο μισό του 2013.

Οι προβλέψεις του ΚΟΕ για το ΑΕΠ βασίζονται στα πιο πρόσφατα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και δεν ενσωματώνουν τυχόν επιδράσεις μέτρων πολιτικής που σχετίζονται με τη λήψη βοήθειας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό (Χρηματοπιστωτικής) Σταθερότητας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, πέρα από αυτές που ήδη αντανακλώνται στους προπορευόμενους δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτίμηση των προβλέψεων. Ως εκ τούτου, συνοδεύονται από τον κίνδυνο να είναι αισιόδοξες, ειδικότερα αυτές που αναφέρονται στο τελευταίο τρίμηνο του 2012 και στα πρώτα δύο τρίμηνα του 2013. Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με: (α) την περαιτέρω μείωση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων και καταναλωτών εξαιτίας της παρατεταμένης αβεβαιότητας για την ημερομηνία εφαρμογής και το περιεχόμενο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής (μνημονίου), (β) την επιδείνωση των εγχώριων πιστωτικών συνθηκών λόγω των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, (γ) την περαιτέρω συρρίκνωση της κατανάλωσης και επενδυτικής δραστηριότητας λόγω μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος και αύξησης των φόρων, και (δ) άλλους παράγοντες, όπως χειροτέρευση του εξωτερικού περιβάλλοντος, αποδυνάμωση του ευρώ έναντι του δολαρίου και αυξητικές τάσεις στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και των τροφίμων. Ταυτόχρονα, μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της λειτουργίας και εποπτείας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών και βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα και τον ανταγωνισμό στις αγορές εργασίας και αγαθών/υπηρεσιών, δυνατόν να αυξήσουν την εμπιστοσύνη και να ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα, μετριάζοντας έτσι την αισιόδοξία των προβλέψεων.

Στο ΚΟΕ έχουμε, επίσης, εξομοιώσει τις αναδιανεμητικές επιδράσεις των προτεινόμενων μέτρων οικονομικής προσαρμογής. Στην περίπτωση εφαρμογής τόσο των μέτρων που προτείνει η Τρόικα όσο και αυτών που προτείνει η κυβέρνηση εκτιμάται ότι θα μειωθούν, κατά μέσο όρο, οι διαφορές των μισθών μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (περισσότερο από τα μέτρα της Τρόικα), καθώς και η ανισότητα στην κατανομή του εισοδήματος. Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις δεν γίνεται καμιά πρόοδος προς την κατεύθυνση της ευθυγράμμισης της δομής του κρατικού μισθολογίου με αυτή που ισχύει στον ιδιωτικό τομέα.

Τα πιο πάνω ευρήματα αναδεικνύουν την ορθότητα του επιχειρήματος ότι όλοι μιλούν για το πόσο σημαντικό είναι τα μέτρα οικονομικής προσαρμογής να προωθούν την οικονομική ανάπτυξη, όμως λίγοι φαίνεται να καταλαβαίνουν ότι η αποσύνδεση της αμοιβής από την παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα είναι στις ρίζες της παρούσας οικονομικής κρίσης. Ακόμα πιο λίγοι φαίνεται να συνειδητοποιούν πόσο μεγάλη ζημιά γίνεται στην οικονομία όταν το κρατικό μισθολόγιο (αντί κοινωνικές παροχές που δεν συνδέονται με την απασχόληση) χρησιμοποιείται για την ανακατανομή του εισοδήματος, ακόμα και όταν αυτό γίνεται με καλή πίστη και χάριν κοινωνικής δικαιοσύνης.